Guidea
kenniscentrum voor toerisme en horeca

November 2019

KWARTAALOVERZICHT VLAAMSE HORECA

ALGEMEEN

*joj % Trend **

OMZET +4% ↘

De omzetgroei versnelt maar enkel in de hotelsector. In vergelijking met vorige jaren ligt de omzetgroei lager.

PRIJZEN +3% →

De prijsverhogingen van hotels n.a.v. de vakantieperiodes sijpelt nog steeds door.

VOORUITZICHTEN

CONSUMENTENVERTROUWEN -9 (index) ↘

Het consumentenvertrouwen duikt voor het eerst onder het lange termijn gemiddelde.

ONDERNEMINGEN

*joj % Trend

ONDERNEMINGEN +2% →

De toename in het aantal ondernemingen zwakt af bij de sterkste groeiers van de voorbije kwartalen (restaurants en catering).

FAILLISSEMENTEN +13% →

De faillissementen bereiken recordhoogtes bij de restaurants en fastservice.

STOPZETTINGEN +6% →

Na een piek in het vorig kwartaal, daalt het aantal stopzettingen in beperkte mate in de meeste sectoren.

OPRICHTINGEN +4% ↘

Er worden minder restaurants en cateringbedrijven opgericht.

ARBEIDSMARKT

*joj % Trend

VACATURES -5% ↘

Voor het tweede kwartaal op rij daalt het aantal vacatures.

ARBEIDSPLAATSEN +5% ↗

De groei in het aantal arbeidsplaatsen is louter te danken aan het speciale regime.

VTE'S +5% ↗

De groei in het aantal VTE's bereikt haar hoogste peil in de voorbije 7 kwartalen.

ARBEIDSKOSTEN +2% ↗

Voor het tweede kwartaal op rij nemen de arbeidskosten toe, zij het minder dan gemiddeld.

**Joj%= jaar-op-jaar groei in %*
Trend: langetermijnbeweging van de voorbije kwartalen

ALGEMEEN

LEGENDE SYMBOLEN

Eetgelegenheden (Restaurants en fastservice)

Restaurant (eetgelegenheid met volledige bediening)

Fastservice (eetgelegenheid met beperkte bediening)

Drinkgelegenheden (cafés, bars, discotheken, dancing etc.)

Hotels

Catering

HOTELS ZORGEN VOOR HOGERE OMZETGROEI

Omzetgroei (% jaar-op-jaar), Vlaanderen

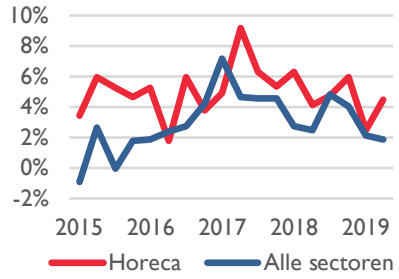

Bron: Statbel, bewerking door Guidea

Omzetgroei (% joj) per deelsector, Q1 2019 en Q2 2019, Vlaanderen

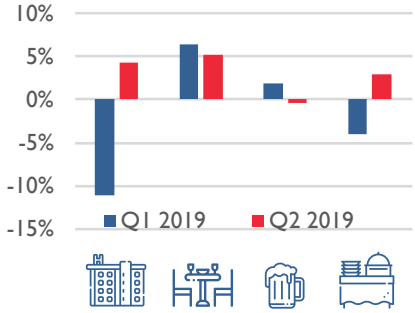

Bron: Statbel, bewerking door Guidea

+4%

"Omzetgroei ligt hoger t.o.v. vorige kwartalen."

De omzet van de Vlaamse horeca groeit met 4% in Q2 2019. Dit is hoger dan de 2% groei van vorig kwartaal, maar lager dan de groeicijfers van 2017 en 2018. Voor de gehele Vlaamse economie blijft de omzetgroei steken op 2%.

De omzetversnelling in Q2 2019 ten opzichte van Q1 2019 is louter te danken aan de hotels. In Q2 2019 hebben zij op jaarbasis hun prijzen fors verhoogd. Hierdoor slaagden ze erin de negatieve groei van 11% in Q1 2019 om te buigen in een positieve groei van 4% in Q2 2019. Bij de eetgelegenheden (restaurants en fastservice) vertraagt de omzetgroei in dezelfde periode van 6% naar 5% en bij de drinkgelegenheden van 2% naar 0%. De catering kent een omzetgroei van 3% in Q2 2019 na een omzetdaling van 4% in Q1 2019.

PRIJZEN KOELEN IETS AF NA VAKANTIEPERIODE

De prijzen in de horeca koelen iets af na een forse opstoot in het tweede kwartaal van 2019. De prijzen stijgen met 3,2% in Q3 2019, in vergelijking met 4,2% het kwartaal voordien. Dit is fors hoger dan de gemiddelde 1,2% prijsstijging voor alle consumptiegoederen. Het wisselend verloop van de prijzen wordt bepaald door de logies die hun prijzen hebben verhoogd in de aanloop naar de vakantieperiodes. De prijzen in de reca stijgen aan 2,1%, eenzelfde tempo als de voorbije kwartalen.

Prijsevolutie in België, (%joj, afgevlakt)

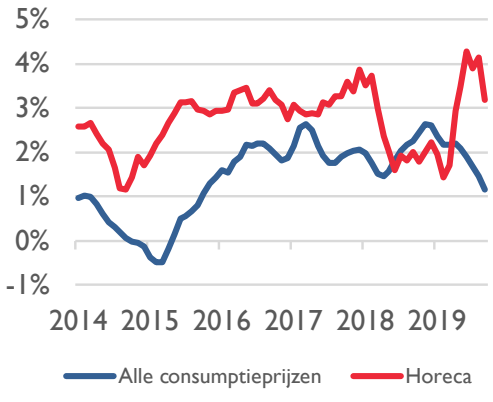

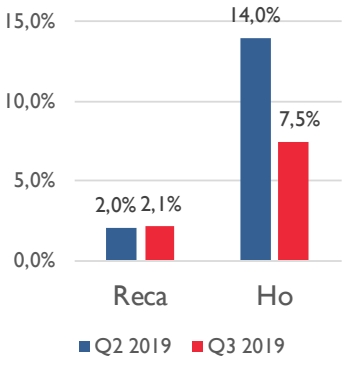

Bron: stat.nbb.be, bewerking door Guidea

ONDERNEMINGEN

VERDERE TOENAME AANTAL ONDERNEMINGEN

In het derde kwartaal van 2019 waren er 35.849 horecaondernemingen, 195 meer dan vorig kwartaal en 631 meer dan hetzelfde kwartaal vorig jaar.

Het aantal cateraars stijgt met 270 in vergelijking met vorig jaar. Dit is een toename van 8%, wat iets minder is dan vorige kwartalen toen de groei ruim 10% bedroeg. De eetgelegenheden nemen met 568 ondernemingen toe, een stijging met 3%. Dit is een lagere toename dan voorbije kwartalen toen de groei zo'n 5% bedroeg. Hotels kennen een toename van 26 ondernemingen, een stijging van 2%. Het aantal drinkgelegenheden daalt met 288 of 3%. Dit is een kleinere daling dan de vorige kwartalen.

35.849

"In Q3 2019 zijn er 35.849 Vlaamse horecaondernemingen."

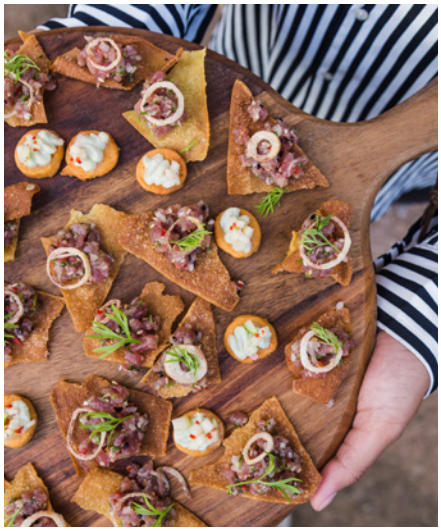

Actieve horecaondernemingen, Vlaanderen

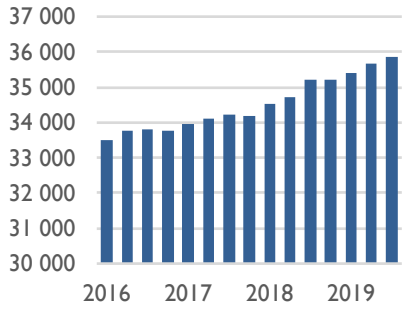

Bron: Graydon, bewerking door Guidea

Evolutie ondernemingen naar deelsector, Q3 2019, procentueel en absoluut

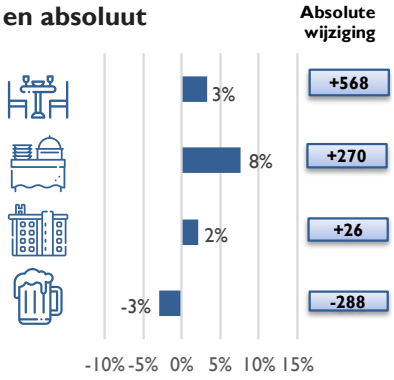

Bron: Graydon, bewerking door Guidea

RECORD AANTAL FAILLISSEMENTEN BIJ EETGELEGENHEDEN

Het aantal faillissementen neemt voor het vierde kwartaal op rij stevig toe. In Q3 2019 zijn er 256 faillissementen (12 maandelijks gemiddelde). Dit is het hoogste aantal sinds Q4 2017. In vergelijking met vorig jaar is dit 29 faillissementen meer.

De faillissementen stijgen hoofdzakelijk in de eetgelegenheden. In Q3 2019 gaat er een recordaantal van 79 restaurants failliet. Dit is 13 meer dan het jaar voordien. Ook in de fastservice stijgt het aantal faillissementen pijlsnel. In Q3 2019 waren er 70 faillissementen in de fastservice. Dit is samen met Q2 2014 het hoogste aantal van de reeks. In de drinkgelegenheden waren er 87 faillissementen, 1 meer dan het jaar voordien.

Aantal faillissementen in de Vlaamse horeca (afgevlakt)

Aantal faillissementen, per deelsector, Vlaanderen (afgevlakt)

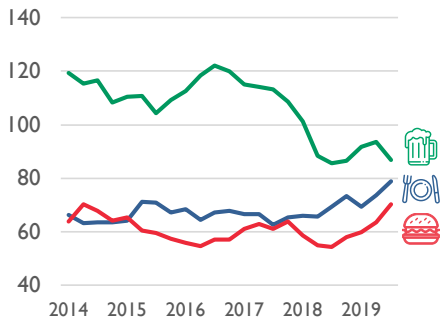

Bron: Graydon, bewerking door Guidea

AANTAL STOPZETTINGEN BLIJFT HOOG

Aantal stopzettingen* in Vlaanderen (afgevlakt)

Bron: Graydon, bewerking door Guidea

Aantal stopzettingen* in Vlaanderen naar deelsector (afgevlakt)

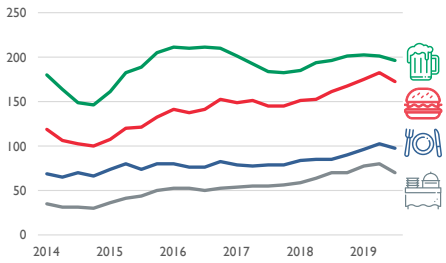

Bron: Graydon, bewerking door Guidea

Stopzettingen zijn exclusief faillissementen

Na een piek te hebben bereikt van 625 stopzettingen in Q2 2019, valt dit in Q3 2019 terug tot 594. Dit is nog steeds substantieel hoger dan vorige jaren.

De beperkte daling vinden we in alle deelsectoren terug. In de fastservice en catering zijn er in vergelijking met vorig kwartaal 10 stopzettingen minder. In de drinkgelegenheden en restaurants daalt het aantal stopzettingen met respectievelijk 5 en 4 eenheden. De 99 stopzettingen in de restaurants is het op één na hoogste aantal van de reeks. De 173 stopzettingen in de fastservice en de 70 stopzettingen in de catering is het op 2 na hoogste aantal van de reeks. In de drinkgelegenheden betreft het 197 stopzettingen.

OPRICHTINGEN DALEN BIJ RESTAURANTS EN CATERING

Aantal oprichtingen in Vlaanderen (afgevlakt)

Bron: Graydon, bewerking door Guidea

Aantal oprichtingen in Vlaanderen naar deelsector (afgevlakt)

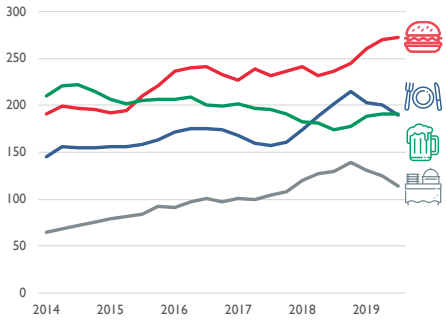

Bron: Graydon, bewerking door Guidea

Het aantal oprichtingen van Vlaamse horecaondernemingen neemt af. In Q3 2019 zijn er 840 oprichtingen (12 maandelijks gemiddelde). Dit zijn er nog steeds 32 meer dan vorig jaar, maar 12 minder dan vorig kwartaal. Er worden vooral minder restaurants en cateringbedrijven opgericht. In Q3 2019 zijn er 189 restaurants en 114 cateraars opgericht. Dit zijn er respectievelijk 26 en 25 minder dan hun piek in Q4 2018. De oprichtingen in de fastservice nemen verder toe terwijl ze in de drinkgelegenheden stabiliseren. Het gaat om 273 oprichtingen in de fastservice en 190 oprichtingen in de drinkgelegenheden.

189

"In Q3 2019 zijn er 189 restaurants opgericht."

ARBEIDSMARKT

VACATURES DALEN

Evolutie vacatures Vlaamse horeca (%joj)

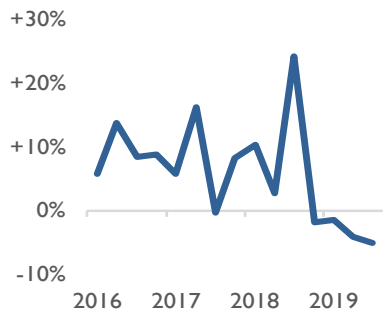

Bron: VDAB, bewerking door Guidea

Het aantal ontvangen vacatures in de horeca bedraagt 3.481 in Q3 2019. In vergelijking met vorig jaar is dit een daling van 5%. Voor het vierde kwartaal op rij daalt het aantal vacatures in de horeca.

-5%

"Voor het vierde kwartaal op rij daalt het aantal vacatures."

Over alle Vlaamse sectoren heen groeit het aantal vacatures met 6%. Dit is de hoogste groei van de voorbije 3 kwartalen.

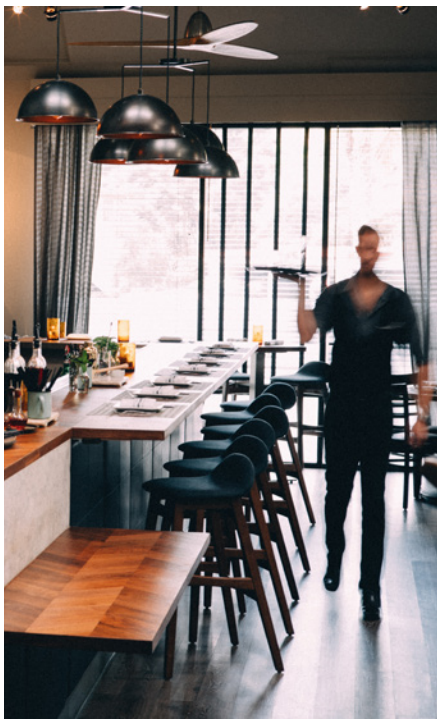

SPECIAAL REGIME ZET OPMARS VOORT

Aantal arbeidsplaatsen in Vlaanderen, opgesplitst naar regime

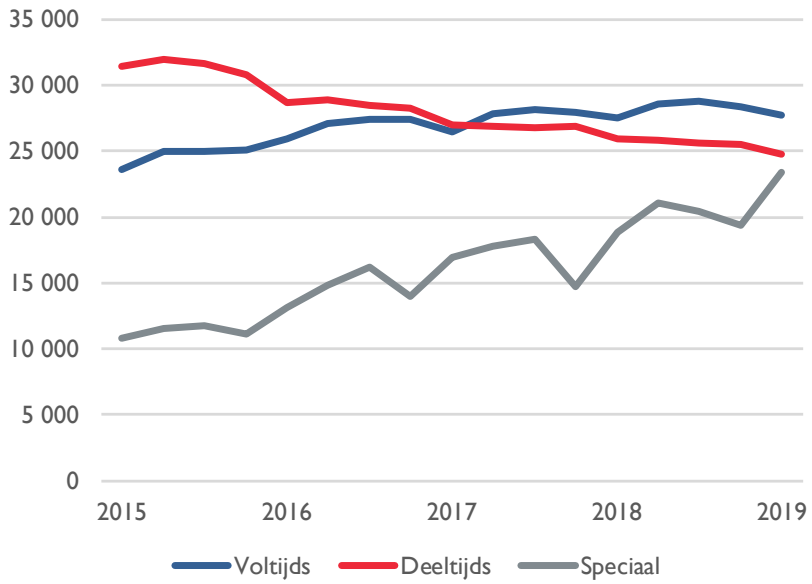

Bron: RSZ, bewerking door Guidea

Het aantal arbeidsplaatsen in het speciaal regime zet haar steile opmars voort. In Q1 2019 waren er 23.408 arbeidsplaatsen in het speciaal regime, 4.561 meer dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Het speciaal regime is nu bijna even groot als het deeltijds regime dat 24.789 arbeidsplaatsen telt. Het aantal arbeidsplaatsen in het voltijds regime neemt in de voorbije 2 jaar nauwelijks toe. In Q1 2019 waren er 27.752 arbeidsplaatsen, 289 meer dan het jaar voordien.

4.561

"Er zijn bijna evenveel deeltijdse als 'speciale' arbeidsplaatsen."

GROEI IN VOLTIJDSEQUIVALENTEN TREKT OPNIEUW AAN

Groei in aantal VTE's (%joj) in Vlaanderen

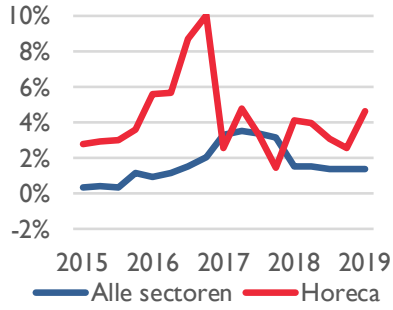

Bron: RSZ, bewerking door Guidea

Groei in aantal VTE's (%joj) naar deelsector, Vlaanderen

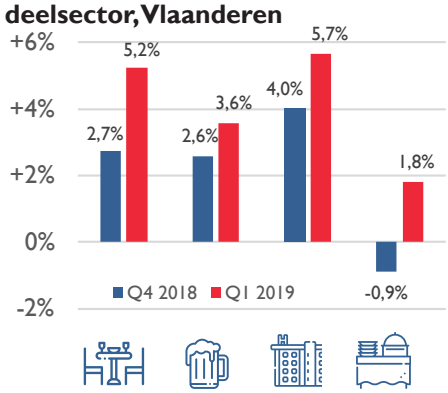

Bron: RSZ, bewerking door Guidea

Het aantal voltijdsequivalenten (VTE's) in de Vlaamse horeca groeit met 4,6% in Q1 2019, de hoogste groei van de voorbije 7 kwartalen. Dit is ruimschoots meer dan de gemiddelde groei van 1,4% in de Vlaamse economie.

Het aantal VTE's stijgt in alle deelsectoren. Bij de eetgelegenheden stijgt het aantal VTE's met 5,2% in Q1 2019. Dit is het hoogste groeitempo van de voorbije 7 kwartalen. Zowel de restaurants als fastservice dragen hiertoe bij. In de drinkgelegenheden neemt het aantal VTE's met 3,6% toe, in de hotelsector met 5,7%. Voor beide deelsectoren is dit de hoogste groei van de voorbije 3 kwartalen. De catering kent na een daling van het aantal VTE's in Q4 2018, opnieuw een bescheiden groei van 1,8%.

4,6%

"Aantal VTE's neemt toe met 4,6%. Dit is de hoogste groei van de voorbije 7 kwartalen."

ARBEIDSKOSTEN NEMEN VERDER TOE

Totale loonkosten per gewerkt uur in België, jaar-op-jaargroei

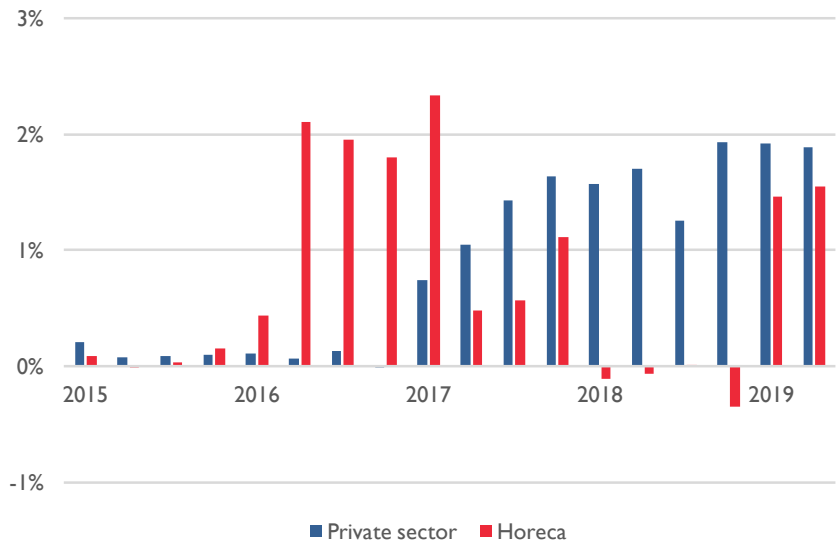

Bron: Statbel, bewerking door Guidea

De totale arbeidskosten per gewerkt uur nemen voor het tweede kwartaal op rij toe in de horeca. In Q2 2019 nemen ze met 1,5% toe ten opzichte van vorig jaar. Dit is lager dan de toename van de arbeidskosten in de gehele economie die 1,9% bedraagt.

ANDERE GEWESTEN

Omzetverloop horeca, jaar-op-jaargroei, per gewest

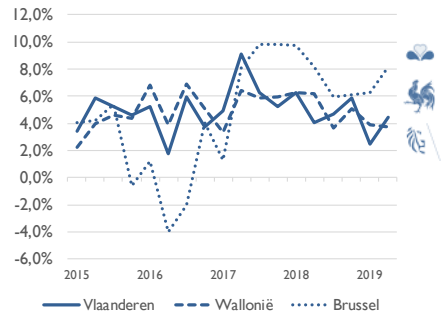

Bron: Statbel, bewerking door Guidea

De Brusselse horeca kent net als de Vlaamse een iets hogere omzetgroei in het tweede kwartaal van 2019. In Brussel dragen naast de hotels, ook de catering en drinkgelegenheden hiertoe bij. De Waalse horeca vertoont geen hogere omzetgroei in Q2 2019 in vergelijking met vorig kwartaal.

Faillissementen horeca, per gewest (trend, aantal)

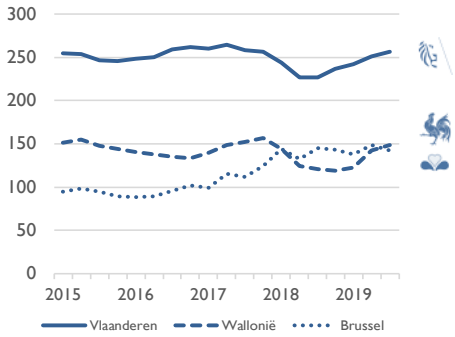

Bron: Graydon, bewerking door Guidea

Net als in Vlaanderen, stijgt het aantal faillissementen in Wallonië tot hun hoogste niveau sinds Q4 2017. Vooral restaurants en drinkgelegenheden hebben het er moeilijk. In Brussel blijft het aantal faillissementen op een hoog niveau. Vooral de fastservice heeft het er moeilijk.

Evolutie aantal VTE's in de horeca, jaar-op-jaargroei, per gewest.

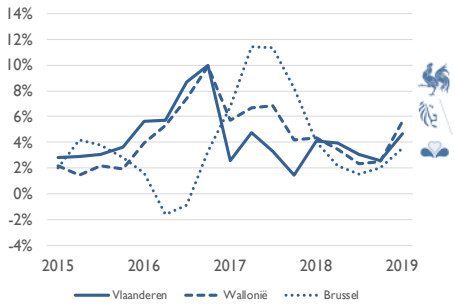

Bron: RSZ, bewerking door Guidea

Elk van de drie Gewesten vertoont een hogere groei van het aantal VTE's in Q1 2019. Vooral in de eetgelegenheden en hotels worden meer mensen aangeworven. Ook de Waalse drinkgelegenheden werven meer mensen aan. Bij de Brusselse drinkgelegenheden stagneren de aanwervingen na een forse aangroei in de voorbije kwartalen.

VOORUITZICHTEN

CONSUMENTENVERTROUWEN OP LAAGSTE PEIL IN 3 JAAR

Consumentenvertrouwen in België, (index)

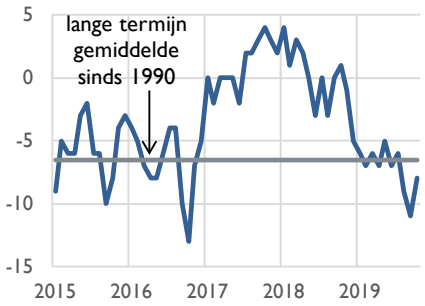

Bron: NBB, bewerking door Guidea

Voor het eerst in 3 jaar duikt het consumentenvertrouwen onder het lange termijn gemiddelde. De consument maakt zich zorgen over de economische situatie en de werkloosheid in België.

Guidea
kenniscentrum voor
toerisme en horeca

www.guidea.be

©2019 Guidea - Kenniscentrum voor Toerisme en Horeca vzw. Beelden: Unsplash en Flaticon.

Deze informatie werd met de grootste zorg samengesteld.

Guidea, het Kenniscentrum voor Toerisme en Horeca vzw stelt zich echter niet aansprakelijk voor de juistheid van de aangeboden informatie. In geen geval is Guidea, het Kenniscentrum voor Toerisme en Horeca aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade als gevolg van of in verband met de aangeboden informatie uit deze publicatie.